

ἀποτριβίδια τά, Νάξ. ('Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτριβίω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. ἰδι.

Τὰ μετὰ τὴν πλάσιν τῶν ἄρτων ὑπολείμματα τῆς ζύμης εἰς τὴν σκάφην τοῦ ζυμώματος: *Τ'* ἀποτριβίδια τῇ σκάφης ἐμάζωξα κ' ἤκαμα 'να μικρὸν γουλουράκι. Συνών. ἀποτριμματα (ιδ. ἀπότριμμα 2), τριβίδια (ιδ. τριβίδι), τριμματα (ιδ. τρίμμα).

ἀποτριβολίζω Νάξ. ('Απύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τριβολίζω.

Τελειώνω τὸ τριβόλισμα, τὴν τρίτην ἀροτρίασιν τοῦ ἀγροῦ: *Χωράφι ἀποτριβολισμένο.*

ἀπότριβος ἐπίθ. Κύθν. Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀποτριβίω καὶ τῆς καταλ. -ος.

Ὁ ἐκ τῆς χρήσεως ἐφθαρμένος, ἐπὶ ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων ἐνθ' ἂν: *Ἀπότριβο φόρεμα Λακων.*

ἀποτριβίω Ἀθῆν. Θράκ. (Μυριόφ. Στέρν.) Πελοπν. (Μάν.) ἀποτριβίω Κρήτ. Νάξ. ('Απύρανθ.) ἀπουτίβον Σαμοθρ.

Τὸ ἀρχ. ἀποτριβίω.

1) Κάμνω ἐντριβάς, τρίβω Ἀθῆν. Κρήτ.: *Ἀποτριβέει με λάδι τὸ μέρος ποῦ πονεῖ Κρήτ. Ἐτριβε τὰ μάτια της καὶ ἀποτριβότανε σὰν νὰ εἶχε ξυπνήσει ἐκείνη τὴ στιγμή (ἐκ παραμυθ.) Ἀθῆν. 2) Ρίπτω τὸ ἄνθος, ἐπὶ φυτῶν ὅταν ἀρχίξῃ ὁ σχηματισμὸς τοῦ καρποῦ Θράκ. (Μυριόφ. Στέρν.) Σαμοθρ.: *Ἀπότριψαν τ' ἀμπέλια Μυριόφ. Ἀπότριψε ἡ μαναγουσα Στέρν. Ἀπουτίψαν τὰ λουλούδια Σαμοθρ. 3) Τελειώνω τὸ τρίψιμον Νάξ. ('Απύρανθ.) Πελοπν. (Μάν.): Ἀπότριψε πρῶτα τὰ ροῦχα κ' ὕστερα πὰς Ἀπύρανθ. Ὅσπον γὰν τ' ἀποτρίψω θὰ με πὰρ' ἡ νύχτα Μάν.**

ἀποτριγυρίζω ἀμάρτ. ἀποτριγυρίζω Πόντ. ('Οφ.) ἀποτριγυρίζω Πόντ. (Τραπ.) ἀποτριγυρίζον Λέσβ. ἀποτριγυρίζω Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τριγυρίζω.

1) Περικυκλώνω Πόντ. ('Οφ. Τραπ.): *Ἐπειτριγύρισαμε τὴ μεδῆ, ἐσκότισαμε δύο μονχτερούδα (μεδῆ = δάσος) Ὅφ. Ὁ δειμὼ ἐπειτριγύρισε μασε (δειμὼ = χειμῶν) αὐτόθ. Ἐπειτροσύλτσανε με τὰ σκυλλία νὰ τρώγ'νε με (με περιεκύκλωσαν τὰ σκυλλία διὰ νὰ με φάγουν) Τραπ. 2) Λοξοδρομῶ Λέσβ. Συνών. ἀναγυρίζω Α 3, ἀπογυρίζω Α 1, ἀπολογυρίζω 1.*

ἀποτριγύρισμα τό, ἀμάρτ. ἀποτριγυρῖσμα Λέσβ. ἀποτριγυρίσμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτριγυρίζω.

1) Περικύκλωσις Πόντ. (Τραπ.) 2) Λοξοδρομία. Συνών. ιδ. ἐν λ. ἀπολογύρισμα.

ἀπότριμμα τό, Θράκ. (Καλαμ.) Κίμωλ. Κρήτ. Σίφν. Χίος κ.ά. — Λεξ. Δημητρ.

Τὸ ἀρχ. οὐς. ἀπότριμμα = τὸ ἀποτριφθέν. Εἰς τὴν σημασιολογικὴν ἐξέλιξιν συνετέλεσε καὶ τὸ νεώτερον ἀποτριβίω.

1) Ὑπόλειμμα ἐκ τρίψεως πράγματός τινος Λεξ. Δημητρ.: *Ρίξε 'ς τοῖς κόττες τ' ἀποτρίμματα τοῦ ψωμοῦ.*

2) Συνήθως πληθ., ἀποτριβίδια, ὁ ιδ., Κίμωλ. Χίος κ.ά.: *Ἐκαμε τοῦ παιδοῦ ἓνα κουλούρι ἀπὸ τ' ἀποτρίμματα Χίος. β) Ἀρτίσκος, κουλουράκι κατασκευαζόμενον ἀπὸ τὰ ὑπολείμματα τῆς ζύμης εἰς τὴν σκάφην τοῦ ζυμώματος Σίφν. Χίος κ.ά. Πβ. καὶ Ἡσύχ. «ὑπότριμμα» ἐκ φοίνικος καὶ μέλιτος καὶ κυμίνου καὶ ἄλλων τινῶν ἀρτυμάτων ἔργον». Συνών. ἀποτρίμιδο. 3) Ἐντριβή*

Κρήτ. 4) Ἡ πτώσις τοῦ ἄνθους φυτοῦ κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς καρποφορίας Θράκ. (Καλαμ.): *Τ' ἀνασόνια εἶν' ἀπὰν' 'ς τ' ἀπότριμμα.*

ἀποτρίμιδο τό, Θήρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐς. τριμίδι.

Ἀπότριμμα 1 β, ὁ ιδ.

ἀποτριντάνωμαν τό, Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτριντανώνω.

Τὸ ὑπερβολικὸν τέντωμα.

ἀποτριντανώνω Πόντ. (Ἰμερ. Σάντ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ ἀγνώστου β' συνθετικοῦ.

1) Τεντώνομαι πολὺ Πόντ. (Σάντ.) 2) Φουσκώνω Πόντ. (Ἰμερ.): *Ἐπειτριντάνωσαν τὰ ρωῖα τῇ χιτηνί' (οἱ μαστοὶ τῆς ἀγελάδος).*

ἀποτρίτσωμαν τό, Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) ἀποτρίτσωμαν Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτρίτσώνω.

Τὸ νὰ τρέμῃ κάνεις ἀπὸ τὸ ψῦχος.

ἀποτρίτσώνω Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) ἀποτρίτσώνω Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τριτσώνω.

1) Τρέμω ἐκ τοῦ ψύχους ἐνθ' ἂν: *Ἐξον κρύος τάρταρος, ἐπειτρίτσωσα Κερασ. 2) Ἀποθνήσκω Πόντ. (Κερασ.)*

ἀποτριχάκι τό, Νάξ. ('Απύρανθ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐς. ἀποτρίχι.

Μικρὸν ἀποτρίχι, ὁ ιδ.

ἀποτρίχι τό, Νάξ. ('Απύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐς. τριχα.

Μικρὸν τεμάχιον ἢ ἀπόκομμα λωρίδος αἰγείου δέρματος διὰ τῆς ὁποίας ράπτονται τὰ ὑποδήματα τῶν ἐργατικῶν.

ἀποτρόμαγμαν τό, Πόντ. (Κερασ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτρομάζω.

1) Τὸ νὰ ἀποβάλλῃ τις τὸν φόβον Πόντ. (Τραπ.) 2) Τὸ νὰ τρομάξῃ τις πολὺ Πόντ. (Κερασ.)

ἀποτρομάζω Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) — Α' Ἐφταλ. Μαζώχτρ. 201 καὶ 245.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τρομάζω.

1) Ἀποβάλλω τὸν φόβον Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.): *Οὐς ἀτώρα ἐτρόμαξα, ἀτώρα ἐπειτρόμαξα Τραπ. Τρομάζ' καὶ ἀποτρομάζ' Χαλδ. 2) Τρέμω πολὺ, φοβοῦμαι Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Σάντ. Χαλδ. κ.ά.) — Α' Ἐφταλ. ἐνθ' ἂν. 245: Ἀποτρομάζ' ἀπὰν' 'ς σ' ἄλογον ἀτ' - ἀπὰν' 'ς σὸ κεπὶν ἀτ' - ἀπὰν' 'ς σὸ παιδὶν ἀτ' - ἀπὰν' 'ς σὸ πρᾶμαν ἀτ' κτλ. (φοβεῖται ὑπερβολικὰ διὰ τὸ ἄλογόν του, διὰ τὸν κῆπὸν του, διὰ τὸ παιδί του, διὰ τὸ πρᾶγμά του μήπως δηλ. συμβῇ κακόν τι ἢ ζημία τις εἰς αὐτά) Κερασ. Σάντ. Νὰ μὴ τὰ δῇ ὁ κόσμος καὶ ἀποτρομάξῃ Α' Ἐφταλ. ἐνθ' ἂν. Καὶ μέσ. Κερασ.: Ἀτόσον ἀποτρόμαγμαν ἀποτρομάχκεται! Μετοχ. ἀποτρομαγμένος οὐς., ὁ μονογενὴς υἱὸς (περὶ τοῦ ὁποίου διαρκῶς φοβοῦνται οἱ γονεῖς μήπως πάθῃ τι) Ἰμερ. Τραπ. || Ἀσμ.*

Ἀλλοὶ ποῦ εἶδ' τὰ μοναχὰ καὶ τ' ἀποτρομαγμένα

Ἰμερ. 3) Μετβ. προξενῶ εἰς τινα τρόμον, φοβίζω Α' Ἐφταλ. ἐνθ' ἂν. 201: *Ἀχ, πῶς μ' ἀποτρομάζεις, μάννα, μ' αὐτά σου τὰ ὄνειρα!*

ἀποτροχίζω πολλαχ. ποτροδίω Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τροχίζω.

1) Στρέφω τοὺς ὀφθαλμοὺς μου ὀργίλως Κύπρ.: *Εἰντα ποτροδίεις τὰ μ-μάτια σου, θαρεῖς πῶς φοβοῦμαι σε! Διὰ τὴν σημ. πβ. ἀρχ. τροχίζομαι = περιστρέφομαι ὡς τροχός.*